

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Uhlířové a soudců JUDr. Lenky Grollové a JUDr. Lenky Broučkové ve věci

žalobce: OSMA - ČR - OJ034, IČ 01188411
sídlem SNP 3876, 430 01 Chomutov
zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

proti

žalovanému: Cerea, a. s., IČ 46504940
sídlem Dělnická 384, 531 25 Pardubice
zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

o zaplacení částky 12.600 Kč na dorovnání, o odvolání žalobce proti rozsudku č. j. 55 Cm 299/2019 - 472 ze dne 27. července 2022,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 4.283,40 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen soud) rozhodl výše uvedeným rozsudkem ve výroku I. tak, že se zamítá žaloba žalobce, aby žalovanému byla uložena povinnost

zaplatit žalobci částku 12.600 Kč jako dorovnání ve výši 1.800 Kč za jednu kmenovou akci společnosti Agropodnik Svitavy, a. s., IČ 47452765, se sídlem Průmyslová 1902/3, Předměstí, Svitavy, v listinné podobě, o jmenovité hodnotě 10.000 Kč, ve formě na jméno, jež náležela právnímu předchůdci žalobce ke dni přechodu vlastnického práva ke všem účastnickým cenným papírům společnosti Agropodnik Svitavy, a. s., IČ 47452765, se sídlem Průmyslová 1902/3, Předměstí, Svitavy, na žalovaného, ve výroku II. tak, že žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady řízení v částce 27.957 Kč, ve výroku III. tak, že žalobce je povinen nahradit státu náklady řízení v částce 142.123 Kč.

2. V odůvodnění rozhodnutí soud uvedl, že žalobce se žalobou domáhal zaplacení částky 12.600 Kč jako dorovnání ve výši 1.800 Kč za jednu kmenovou akci společnosti Agropodnik Svitavy, a. s., mimo jiné s odůvodněním, že [jméno] [příjmení] byl akcionářem společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. a byl vlastníkem sedmi kusů kmenových akcií této společnosti, valná hromada společnosti rozhodla 11. 10. 2016 o přechodu vlastnického práva ke všem akciím společnosti, které jsou ve vlastnictví minoritních akcionářů na osobu hlavního akcionáře, kterým je společnost C, a. s., dále schválila protiplnění v penězích určené hlavním akcionářem, a to ve výši 11.658 Kč za jednu kmenovou akci společnosti v listinné podobě, o jmenovité hodnotě 10.000 Kč, ve formě na jméno, akcie na výplatu protiplnění byly řádně předány společnosti Efeka Consulting, a. s., a to 15. 12. 2016. Žalobce též tvrdil, že na základě smlouvy o postoupení pohledávek z 26. 10. 2016, uzavřené mezi žalobcem a akcionářem, byla žalobci postoupena pohledávka, nárok akcionáře uplatnit u žalovaného, jako hlavního akcionáře právo na dorovnání za akcie dle § 390 odst. 1 zákona o obchodních korporacích a že protiplnění ve výši 11.658 Kč není přiměřené hodnotě akcií ke dni přechodu vlastnického práva na žalovaného jako hlavního akcionáře, výše přiměřeného protiplnění je 13.458 Kč za jednu kmenovou akci.

3. Žalovaný uvedl, že protiplnění je objektivní a přiměřené. Má za to, že právo na zaplacení dorovnání je právem, které je spojeno s akciemi a je od těchto akcií neoddělitelné. Toto právo může uplatnit toliko akcionář. Výkon práva, který je veden zneužívajícím způsobem, nemůže požívat právní ochrany.

4. Soud zjistil, že usnesením valné hromady společnosti Agropodnik Svitavy, a.s., ze dne 11. 10. 2016, bylo rozhodnuto o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře, a to společnost C, a. s., že spolek OSMA-ČR-OJ034 dne 11. 1. 2017 uplatnil právo na dorovnání u společnosti C, a. s. dopisem, ve kterém sděluje, že [jméno] [příjmení] byl vlastníkem sedmi kusů kmenových akcií v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 10.000 Kč, ve formě na jméno. Na základě smlouvy o postoupení pohledávky z 26. 10. 2016 uzavřené mezi OSMA-ČROJ034 a [jméno] [příjmení] byla postoupena pohledávka, a to nárok původního akcionáře na dorovnání dle § 390 odst. 1 ZOK, že byl žalovaný vyzván, aby dorovnal protiplnění ve výši 12.600 Kč.

5. Soud uzavřel, že právo na dorovnání ve smyslu ust. § 390 odst. 1 ZOK lze postoupit ve smyslu ust. § 1879 občanského zákoníku, a proto byl žalobce k podání žaloby aktivně legitimován. Soud dále uzavřel, že právo na dorovnání bylo uplatněno ve lhůtě dle § 390 odst. 1 ZOK. Soud též vzal za prokázané, že [jméno] [příjmení] prohlásil, že byl výlučným vlastníkem akcií společnosti Agropodnik Svitavy, a. s., a tyto dne 15. 12. 2016 předal společnosti Efeka Consulting, a. s., že za předložené listinné akcie bylo vydáno peněžní protiplnění ve výši 81.606 Kč, kdy dle znaleckého posudku společnosti K A& Ce Consulting, s. r. o., č. 2812-82/16 činí výše protiplnění v penězích menšinových akcionářů společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. při uplatnění práva požadovat přechod všech účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře na základě hodnoty společnosti zjištěna likvidační metodou ocenění po zaokrouhlení částku 11.658 Kč za jednu kmenovou akci na jméno, v listinné podobě, o jmenovité hodnotě 10.000 Kč.

6. Soud dospěl k závěru, že hodnotě podniku připadající na jeden kus akcie Agropodniku Svitavy, a. s. stanovené posudkem Kreston A& Ce Consulting, s. r. o. v podstatě odpovídají i závěry

znaleckého posudku zpracovaného společností PROFI-TEN, a. s., byť se mírně liší a že není důvod považovat hodnotu podniku připadající na jeden kus akcie stanovenou v posudku Kreston A& Ce Consulting, s. r. o. za nesprávné stanovení hodnoty podniku připadající na jednu akcii a uzavřít, že přiměřené protiplnění poskytnuté hlavním akcionářem ve výši 11.658 Kč není přiměřeným protiplněním za jeden kus akcie. Soud uzavřel, že pokud protiplnění poskytnuté hlavním akcionářem ve výši 11.658 Kč za každou jednu kmenovou akcii společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 10.000 Kč ve formě na jméno je přiměřené, žaloba o 12.600 Kč jako dorovnání ve výši 1.800 Kč za jednu kmenovou akcii společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. není důvodná. O nákladech řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 věta první o. s. ř.

7. Proti uvedenému rozsudku se žalobce odvolal. Uvedl zejména, že soud nesprávně činil odborné závěry, že měl vycházet ze soudem nařízeného znaleckého posudku, který se lišil od posudku znalce vyžádaného společností Agropodnik Svitavy, a. s., a to podstatným způsobem, nikoli mírně, jak uvedl soud. Navrhl změnu rozsudku, případně jeho zrušení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

8. Žalovaný ve vyjádření k odvolání zejména uvedl, že je napadený rozsudek správný, že žaloba není důvodná. Navrhl jeho potvrzení.

9. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek podle § 212 a násl. občanského soudního řádu (dále o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je nedůvodné.

10. Odvolací soud z obsahu spisu zjistil, že žalobce se domáhal po žalovaném zaplacení částky 12.600 Kč jako dorovnání ve výši 1.800 Kč za jednu kmenovou akcii společnosti Agropodnik Svitavy, a. s., mimo jiné s odůvodněním, že na základě smlouvy o postoupení pohledávek z 26. 10. 2016, uzavřené mezi žalobcem a akcionářem, byla žalobci postoupena pohledávka, nárok akcionáře uplatnit u žalovaného, jako hlavního akcionáře právo na dorovnání za akcie dle § 390 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, tvrdil, že protiplnění ve výši 11.658 Kč, kterého se akcionáři dostalo, není přiměřené hodnotě akcií ke dni přechodu vlastnického práva na žalovaného jako hlavního akcionáře, výše přiměřeného protiplnění je 13.458 Kč za jednu kmenovou akcii. Soud zjistil, že na základě smlouvy o postoupení pohledávky z 26. 10. 2016 uzavřené mezi OSMA-ČROJ034 a [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], jako postupitel, postoupil OSMA-ČROJ034 jako postupníkovi právo na dorovnání dle § 390 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, a to od splatnosti protiplnění. Též zjistil, že usnesením valné hromady společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. ze dne 11. 10. 2016, bylo rozhodnuto o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře, a to společnost C, a. s. Soud uzavřel, že žalobce byl k podání žaloby aktivně legitimován, že právo na dorovnání bylo uplatněno včas, že [jméno] [příjmení] prohlásil, že byl výlučným vlastníkem akcií společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. a tyto dne 15. 12. 2016 předal společnosti Efekta Consulting, a. s., že bylo vydáno peněžní protiplnění ve výši 81.606 Kč. Soud dospěl k závěru, že protiplnění poskytnuté hlavním akcionářem ve výši 11.658 Kč za každou jednu kmenovou akcii společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 10.000 Kč ve formě na jméno je přiměřené. Žalobu proto zamítl, o nákladech řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 věta první o. s. ř., a to s výše uvedeným odůvodněním.

11. Odvolací soud se ztotožnil s uvedenými zjištěními soudu prvního stupně učiněnými po dostatečném dokazování.

12. Odvolací soud se též ztotožnil se závěrem, že žaloba není důvodná, avšak z jiného důvodu, než který soud uvedl jako důvod pro zamítnutí žaloby.

13. Dle ust. § 390 odst. 1 ZOK, vlastníci účastnických cenných papírů se mohou od splatnosti protiplnění domáhat po hlavním akcionáři práva na dorovnání, není-li poskytnuto protiplnění přiměřené hodnotě účastnických cenných papírů ke dni přechodu vlastnického práva na hlavního akcionáře;

14. Odvolací soud konstatoval, že účelem uvedeného ustanovení je ochrana menšinových akcionářů, kteří jsou v důsledku realizace práva hlavního akcionáře zbavováni vlastnictví účastnických cenných papírů (zpravidla akcií), ačkoliv by jinak ve společnosti setrvali. Protiplnění poskytnutého vytěsněným menšinovým akcionářům má poskytovat ochranu těm, kteří menšinovými akcionáři konkrétní obchodní společnosti skutečně byli; jen takoví akcionáři jsou tedy legitimováni pro použití uvedeného nástroje na svoji ochranu.

15. V předmětném řízení bylo prokázáno, že žalobce se menšinovým akcionářem společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. nestal a dále, že předmětem smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 26. 10. 2016 uzavřené mezi OSMA-ČROJ034 a [jméno] [příjmení] bylo mj. pouze postoupení nároku [jméno] [příjmení] uplatnit u hlavního akcionáře právo na dorovnání za akcie společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. dle § 390 odst. 1 ZOK na žalobce.

16. Odvolací soud uzavřel, že vzhledem k tomu, že žalobce se menšinovým akcionářem společnosti Agropodnik Svitavy, a. s. nestal, nemohl na základě uvedené smlouvy o postoupení pohledávky nabýt práva dle § 390 odst. 1 ZOK, neboť, jak vyplývá z výše uvedeného, to slouží pouze na ochranu menšinových akcionářů.

17. Odvolací soud též uzavřel, že právo dle § 390 odst. 1 ZOK není samostatně převoditelné, a proto je uvedená smlouva o postoupení pohledávky neplatná.

18. Závěr soudu, že právo na dorovnání dle § 390 odst. 1 ZOK lze samostatně postoupit smlouvou o postoupení pohledávky, není správný.

19. Žaloba není důvodná.

20. Protože soud jako nedůvodnou žalobu zamítl, je jeho rozhodnutí věcně správné.

21. Soud též rozhodl správně i o nákladech řízení, když je žalovanému přiznal podle § 142 odst. 1 o. s. ř. Odvolací soud, odkazuje na odůvodnění rozhodnutí o nákladech řízení.

22. Z vyložených důvodů odvolací soud podle § 219 o. s. ř. rozsudek jako věcně správný potvrdil.

23. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř. tak, že úspěšnému žalovanému přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení. Zástupce žalovaného vykonal před odvolacím soudem celkem 2 úkony právní služby, (vyjádření k odvolání a účast na jednání odvolacího soudu), za které mu náleží 2 x 1.620 Kč, 2 x 300 Kč jako režijní paušály, a DPH ve výši 743,40, celkem 4.283,40 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Praha 1. března 2023

JUDr. Milada Uhlířová
předsedkyně senátu